

บทคัดย่อ

174469

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ : การคุ้มครองสิทธิของพยานบุคคลในชั้นศาลตาม

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ชื่อผู้เขียน : นายฉัฐพล อนุเมธางกูร

ชื่อปริญญา : นิติศาสตรมหาบัณฑิต

ปีการศึกษา : 2548

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ :

1. รองศาสตราจารย์รัล เล็งวิทยา

ประธานกรรมการ

2. อาจารย์สราวุธ เบญจกุล

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 172 ได้กำหนดวิธีการสืบพยานให้ทำโดยเปิดเผยและต่อหน้าจำเลย เหตุผลที่จะต้องกระทำโดยเปิดเผย ทั้งนี้ เพราะเพื่อก่อให้เกิดความโปร่งใสในการพิจารณา และเหตุผลที่จะต้องมีการสืบพยานต่อหน้าจำเลยก็เพราะว่า การพิจารณาคดีอาญาทุกชั้นตอน รวมถึงผลของคำสั่งต่าง ๆ และคำพิพากษานั้นมีผลกระทบโดยตรงต่อสิทธิ เสรีภาพของจำเลย ทั้งสิ้น กฎหมายจึงต้องการให้จำเลยได้รับรู้ถึงการพิจารณาทุกชั้นตอนและเปิดโอกาสให้จำเลยได้ต่อสู้ ได้แย้ง คัดค้านอย่างเต็มที่

การสืบพยานที่นำพยานบุคคลไปเบิกความโดยเผชิญหน้ากับจำเลยโดยตรงเช่นนี้ หากฝ่ายจำเลยเป็นกลุ่มผู้มีอิทธิพลหรือกลุ่มองค์กรอาชญากรรม ย่อมทำให้พยานเกิดความหวาดกลัว ความเครียด และความรู้สึกไม่ปลอดภัยในชีวิตของพยาน ประกอบกับการสืบพยาน พยานจำต้องมีการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล โดยในเบื้องต้นพยานบุคคลต้องตอบคำถาม เรื่อง ชื่อ นามสกุล ตำแหน่ง อายุ อาชีพ ภูมิลำเนา ในระหว่างการสืบพยาน พยานต้องตอบคำถามที่เกิดจากการซักถามของทนายความ และการซักถามของศาลเอง เป็นผลทำให้ข้อมูลส่วนบุคคลของพยานนั้นถูกเปิดเผยออกไปโดยไม่จำเป็น ปัจจุบันประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาไม่มีบทบัญญัติที่มุ่งคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

ของพยานในชั้นศาลไว้โดยเฉพาะ นอกจากนี้ในเรื่องการพิจารณาปล่อยตัวชั่วคราวจำเลย
 ในชั้นศาล ปัจจุบันพยานบุคคลยังไม่มีสิทธิคัดค้านการปล่อยตัวชั่วคราวจำเลย ทั้ง ๆ ที่
 พยานบุคคลเป็นบุคคลที่อาจได้รับอันตรายจากการปล่อยตัวชั่วคราวโดยตรง จากปัญหา
 ที่ได้กล่าวมาแสดงให้เห็นว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาในปัจจุบัน ยังไม่
 ให้ความสำคัญคุ้มครองสิทธิของพยานบุคคลในชั้นศาลเพียงพอ จึงสมควรที่จะทำการศึกษาใน
 ปัญหาต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น เพื่อนำไปปรับปรุงและแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติของกฎหมาย
 วิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องกับเรื่องดังกล่าวให้มีประสิทธิภาพในการ
 คุ้มครองสิทธิของพยานบุคคล

วิทยานิพนธ์ของข้าพเจ้าได้ทำการศึกษาเพื่อหาแนวทางในการคุ้มครองสิทธิของ
 พยานบุคคล โดยเฉพาะอย่างยิ่งเป็นการศึกษาที่เน้นหนักไปในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครอง
 สิทธิพยานโจทก์ในชั้นพิจารณาของศาล ข้าพเจ้าได้ศึกษาถึงหลักเกณฑ์ที่ปรากฏใน
 ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งเกี่ยวข้องกับเรื่อง วิธีการสืบพยาน การ
 คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล และการคัดค้านการปล่อยตัวชั่วคราวจำเลย แต่มิได้ศึกษาใน
 เรื่องที่เกี่ยวกับพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. 2546

174469

(6)

The talking of evidence, in which the witness is introduced to testify by directly facing the accused in such a manner, if the accused party is a group of the influential people or a group of criminal organizations, naturally causes the witness to become afraid, strained and feel unsafe, combined with the fact that in the talking of evidence the witness must disclose his personal data, who must in the first place answer questions about the name, the family name, the title, the age, the occupation and the domicile. In the course of the talking of evidence the witness must answer questions arising from the lawyer's questioning or the court's own questioning, resulting in his personal data being unnecessarily uncovered. At present, the Criminal Procedure Code does not have a provision purposed to protect the witness's personal data in particular. In addition to this, in the matter of considering temporarily releasing the accused at the court stage, at present the witness still does not have the right to raise an objection to the temporary release of the accused despite the fact that the witness may be directly harmed by the temporary release. From the problems that have been mentioned, it shows that the Criminal Procedure Code at present does not yet sufficiently protect the witness's right at the court state, so it is expedient to amend some sections about the said matter so that they will efficiently protect the witness's right.

My thesis has studied with a view to determining an approach to protecting the witness's right; especially, it is a study that emphasizes matter about the protection of the plaintiff witness's right at the state of the court's trial. I have studied about the criteria that appear in the Criminal Procedure

174469

Code, which are related to the matter of the process of talking evidence, the protection of personal data and the raising of an objection to the temporary release of the accused but have not studied about matters related to the Act on the Protection of the Witness in a Criminal Case B.E. 2546.